

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Цивільна безпека
Тривалість викладання	Осінній та весняний семестри
Кількість кредитів	5 кредитів ЄКТС (150 год)
Заняття:	3-й семестр (5,6 чверть)
Лекції	3 год./тижд.
Практичні	2 год./тижд.
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2342>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: Microsoft Teams, електронна пошта.

Кафедра, що викладає: Охорони праці та цивільної безпеки

Інформація про викладача:

Лісовицька Ірина Анатоліївна
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки

Сторінка кафедри ОПЦБ: <https://aop.nmu.org.ua/ua/>

Персональна сторінка: <https://aop.nmu.org.ua/ua/t/lisovytska/>

E-mail: lisovytska.i.a@nmu.one

1. Анотація до курсу

Курс «Нормативне регулювання цивільної безпеки» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про правові, організаційні та інституційні засади забезпечення цивільної безпеки в Україні. У межах дисципліни розглядаються основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання та громадян у сфері цивільного захисту, охорони праці, екологічної безпеки, техногенної та природної безпеки.

Особлива увага приділяється аналізу законодавства України, міжнародних стандартів, а також механізмів реалізації державної політики у сфері цивільної безпеки. Курс охоплює питання правового регулювання надзвичайних ситуацій, управління ризиками, нормативного забезпечення превентивних заходів та реагування на загрози.

У результаті вивчення дисципліни студенти набувають компетентностей щодо застосування нормативно-правових актів у професійній діяльності, здатності до

правового аналізу ситуацій у сфері цивільної безпеки та розробки відповідних управлінських рішень.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів компетентностей щодо системного уявлення про: нормативно-правову базу у сфері охорони праці та цивільної безпеки; суб'єкти законодавчої діяльності в галузі охорони праці; порядку опрацювання та прийняття нових, перегляду і скасування чинних нормативно-правових актів з охорони праці та навиків їх застосування в практичній діяльності.

Завдання курсу:

– Ознайомлення студентів з основними нормативно-правовими актами, що регулюють сферу цивільної безпеки в Україні та міжнародними стандартами у цій галузі.

– Формування у здобувачів освіти системного уявлення про правові механізми забезпечення цивільного захисту, охорони праці, екологічної, техногенної та природної безпеки.

– Розвиток навичок правового аналізу нормативних документів, що регламентують дії органів влади, підприємств та громадян у надзвичайних ситуаціях.

– Оволодіння методами правового регулювання управління ризиками та реагування на загрози цивільній безпеці.

– Формування компетентностей щодо застосування законодавства у професійній діяльності, зокрема при розробці управлінських рішень у сфері безпеки.

– Підготовка студентів до участі у розробці та реалізації політики цивільної безпеки на рівні організацій, установ та територіальних громад.

– Отримати досвіду з правового регулювання відповідальності за порушення законодавства про цивільний захист, охорону праці та злочини проти безпеки виробництва.

3. Результати навчання:

Після успішного завершення курсу студенти будуть здатні:

– Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності

– Знати нормативно-правові засади забезпечення цивільної безпеки.

– Орієнтуватися в законодавстві України. Аналізувати нормативні документи цивільної безпеки.

– Знати питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

– Пояснювати функції та завдання суб'єктів законодавчої та нормотворчої діяльності в галузі цивільної безпеки.

– Знати положення та вимоги щодо ведення покажчиків та реєстрів нормативно-правових актів з цивільної безпеки

– Знати вимоги щодо ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки, об'єктів критичної інфраструктури та потенційно небезпечних об'єктів.

– Знати правове регулювання відповідальності за порушення законодавства про

цивільну безпеку

– Користуватися інформаційними ресурсами, пошуковими системами, показниками, реєстрами з питань цивільної безпеки.

Дисциплінарні результати навчання сформовано на основі ПРН освітньо-професійній програмі «Цивільна безпека» першого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти (PH3, PH22).

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
ЛЕКЦІЇ	40
Тема 1. Вступ. Загальна структура законодавчих та нормативно-правових актів України з цивільної безпеки.	
Тема 2. Конституційні гарантії та законодавство України з питань цивільної безпеки	
Тема 3. Суб'єкти законодавчої діяльності в галузі цивільної безпеки.	
Тема 4. Міжнародні договори у сферу цивільної безпеки	
Тема 5. Стандарти України в галузі цивільної безпеки.	
Тема 6. Національні (державні) нормативні акти з охорони праці та цивільної безпеки.	
Тема 7. Акти підприємств з охорони праці та цивільної безпеки	
Тема 8. Правові засади функціонування національної система захисту критичної інфраструктури	
Тема 9. Відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці та цивільну безпеку	
Тема 10. Інформаційне забезпечення цивільної безпеки.	
<i>Тестова робота за темами 1 - 10</i>	40
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
Практична робота 1 Опрацювання Закону України «Про охорону праці» та законопроекту «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі»	
<i>Звіт з роботи № 1 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 2 Ознайомлення з різними формами оформлення працевлаштування (безпека праці за різними формами працевлаштування).	
<i>Звіт з роботи № 2 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 3 Ознайомлення з порядком навчання посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці та цивільної безпеки	
<i>Звіт з роботи № 3 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 4 Професійне навчання працівників	
<i>Звіт з роботи № 4 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 5 Дослідження порушення дисципліни праці	

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
<i>Звіт з роботи № 5 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 6 Встановлення відповідальності покладеної на фахівця з цивільної безпеки	
<i>Звіт з роботи № 6 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 7 Формування переліку документів з цивільного захисту та охорони праці на підприємстві	
<i>Звіт з роботи № 7 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 8 Опрацювання порядку розробки і затвердження документації з цивільної безпеки на підприємстві та термінів їх зберігання	
<i>Звіт з роботи № 8 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 9 Відповідальність працівників та посадових осіб щодо порушення законодавства України з охорони праці	
<i>Звіт з роботи № 9 та захист практичної роботи.</i>	6
Практична робота 10 Опрацювання офіційних інформаційних джерел про охорону праці.	
<i>Звіт з роботи № 10 та захист практичної роботи.</i>	6
Загальна кількість	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Використовується сучасне комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки, з доступом через браузер Google Chrome до інтернет-ресурсів, офіційних сайтів з законодавчих та нормативно-правових актів з цивільної безпеки, бібліотека (ауд. 1/7) з архівом періодичних видань що стосуються нормативних актів та інформаційних ресурсів з цивільної безпеки.

Програмне забезпечення: MS Office 365, у тому числі активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one), використання дистанційної платформи Moodle (<https://do.nmu.org.ua/>).

Зразки документів з охорони праці та цивільного захисту що розробляють суб'єкти господарювання.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП». Ліквідація академічною заборгованості проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає тестові та практичні запитання.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі тестової контрольної роботи. Загалом за роботу отримується **максимум 40 балів**, тобто 40% від оцінки за дисципліну.

Практичні роботи (10 робіт – у вигляді індивідуального завдання з кожної, розподіл % див. в таблиці розділу 4) виконуються у письмовому вигляді (звіт з кожної роботи оцінюється в межах балів, представлених в таблиці розділу 4, загалом практичні роботи враховуються як 60% (максимум 60 балів). Практичні роботи захищаються у вигляді опитування за звітом. У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання**.

Екзамен проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **35 тестових завдань** з чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 35 балів**) та **3 завдань** з практичної частини, кожне з яких оцінюється максимум у 20 балів (**разом 60 балів**), причому:

- 20 балів – відповідність еталону;
- 15-19 балів – відповідність еталону з незначними помилками;
- 10-14 балів – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 6-9 бали – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 1-5 бал – фрагментарні результати у відповідності до теми запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за тестові завдання та завдання з практичної частини додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" (<https://cutt.ly/IBesJEc>).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на корпоративну е-пошту НТУ «ДП» або в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку.

Ліквідація академічної заборгованості з навчальної дисципліни відбувається відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Regulations_on_evaluation_of_educational_results.pdf

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації Навчально-наукового інституту природокористування.

7.6. Визнання результатів неформальної освіти. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, регулює «Положення про визнання в НТУ «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/eoyod>.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Нормативне регулювання охорони праці: навч. посіб./ В.І. Голінько, І.А. Шайхлісламова // Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». [Електронний ресурс]. 2019 – 110 с.

2. Чалий Д.О., Сукач Ю.Г., Сукач Р.Ю., Гаврись А.П. Адміністративно-правова діяльність у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки: Навчально-методичний посібник – Львів: Видавництво “Растр-7”, 2021. – 213с.

3. Охорона праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 283 с.

4. Гуца В.О. (студент гр. 184м-16-6) Соціальний захист працюючих громадян / В.О. Гуца, І.А. Шайхлісламова (Лісовицька І.А.)// Восьма всеукраїнська науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Наукова весна" (26-27 квітня 2017 р. м. Дніпро): тез. доп. /М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д., 2017. – С.

5. Шайхлісламова І.А. (Лісовицька І.А.) Дослідження особливостей роботи за договором підряду у вугільних шахтах /Шайхлісламова І.А., Муха О.А.// Актуальні питання судової експертизи: матеріали всеукраїнської наук.-прак. конф., 14 червня, 2017 р.-Дніпро: М-во юстиції України, ДНДІСЄ. - Д., 2017.

6. Дослідження щодо допуску працівників до виконання надурочних підземних робіт / Шайхлісламова І.А. (Лісовицька І.А.), студ. Гаража Є.А.// Прикладні науково-технічні дослідження: матеріали ІІІ міжнар. наук.-практ. конф., 3-5 квіт. 2019 р. – Академія технічних наук України. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2019. –С. 203.

7. Формування у працівників підприємств ризик-орієнтованого мислення безпечної праці / С.І. Чеберячко, В.В. Гільперт, Ю.І. Чеберячко, І.А. Шайхлісламова (І.А. Лісовицька), О. Боровицький // Проблеми Охорони Праці в Україні 37(1)/2021 – С. 9-15. DOI: 10.36804/nndipbor.37-1.2021.9–15.

8. Функціонування національної системи захисту критичної інфраструктури / І. Лісовицька, О. Муха // Українська школа гірничої

інженерії: тези доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (Східниця, 29 вересня – 4 жовтня 2025 року). – Д.: ЛПрес, 2025. – С. 63-68.

9. Бенчмаркінг в навчанні з безпеки на підприємстві – європейський досвід / Захарчук Н.В. студ. Інституту природокористування НТУ«ДП», Лісовицька І.А.// XIII Міжнародна науково-технічна конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Молодь: наука та інновації» (12-14 листопада 2025). Дніпро НТУ«ДП».

10. Організація навчання працівників з питань охорони праці / Кобяков Д.О. студ. 1 курсу магістратури спец. 263 «Цивільна безпека», Лісовицька І.А.// Українська школа гірничої інженерії: тези доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (Східниця, 29 вересня – 4 жовтня 2025 року). – Д.: ЛПрес, 2025. – С. 63-68.

Методичне забезпечення

1. Безпека праці за різними формами працевлаштування [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Нормативне регулювання цивільної безпеки» для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» зі спеціальності К10 Цивільна безпека / І.А. Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 25 с.

2. Опрацювання типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисциплін для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійними програмами «Цивільна безпека» і «Нафтогазова інженерія та технології» зі спеціальності К10 «Цивільна безпека» і G16 «Гірництво та нафтогазові технології» / І. А. Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 29 с.

3. Відповідальність працівників та посадових осіб щодо порушення законодавства України з охорони праці. [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисциплін для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійними програмами «Цивільна безпека» і «Нафтогазова інженерія та технології» зі спеціальності К10 «Цивільна безпека» і G16 «Гірництво та нафтогазові технології» / І. А. Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 30 с.

4. Методичні рекомендації до самостійного вивчення курсу та контрольне завдання з дисципліни «Нормативне регулювання цивільної безпеки» для здобувачів ступеня бакалавра зі спеціальності К10 Цивільна безпека та G16 Гірництво [Електронний ресурс]/ І.А.Лісовицька, О. В. Терещук; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 12 с.

Законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12>

3. Проект Закону України «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі» <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8c876ee6-0cbb-4ecf-9585-e7b1d24c1335&title=ProektZakonuUkrainiproBezpekuTaZdoroviaPratsivnikivNaRoboti>

4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 № 1105-ХІV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1105-14>

5. Про колективні угоди та договори : Закон України від 23.02.2023 № 2937-ІХ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2937-20>

6. Про критичну інфраструктуру : Закон України від 16.11.2021 № 1882-ІХ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1882-20>

6. Кодекс законів про працю України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-ВІІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/322-08>

7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України; Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-Х // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/8073-10>

8. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з охорони праці : Наказ; Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 № 151 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0778-04>

9. Показчик нормативно-правових актів з охорони праці : Наказ; Держпраці від 15.05.2024 № 74 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0074880-24>

10. Порядок ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього : Постанова Кабінету Міністрів України; Форма типового документа, Повідомлення від 28.04.2023 № 415 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/415-2023-%D0%BF>

11. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05) та Переліку робіт з підвищеною небезпекою : Наказ; Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0231-05>

12. Положення про навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з важкими роботами і роботами з шкідливими або небезпечними умовами праці : Наказ; Держнаглядохоронпраці від 30.12.1994 № 130 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0014-95>

НПАОП 0.00-4.24-03 Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=28568

13. Про Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві : Наказ; Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 № 132 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0020-94>

14. Положення про розробку інструкцій з охорони праці (ДНАОП 0.00-4.15-98) : Наказ; Мінпраці України від 29.01.1998 № 9 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0226-98>

15. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства : Наказ; Держгірпромнагляд від 21.03.2007 № 55 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0311-07>